

ION PETROVICI – 50

NOTA EDITORILOR

Secțiunea care urmează cuprinde studii și articole care au la bază comunicări susținute la colocviul național „Ion Petrovici – 50”, organizat de Institutul de Filosofie și Psihologie „C. Rădulescu-Motru” al Academiei Române la data de 10 iunie 2022.

Licențiat în Drept (1903) și în Filosofie (1904), Ion Petrovici a obținut în 1905 la Facultatea de Filosofie și Litere din București, primul titlu de doctor în filosofie acordat de o universitate din România, cu teza *Paralelismul psiho-fizic*. După susținerea tezei, a urmat o pregătire postdoctorală la Leipzig și la Berlin (1905–1906), audiind cursurile lui Wundt, Volkelt, Dilthey, Riehl, Paulsen ș.a. Sprijinit de profesorii Titu Maiorescu și C. Rădulescu-Motru, Petrovici a avut o lungă carieră didactică la Universitatea din Iași (1906–1940), unde a obținut docența (1908) și gradul de profesor titular (1912). Între 1940 și 1944, într-o perioadă dificilă, a fost profesor la Universitatea din București, înainte de a fi înlăturat din viața publică, arestat și închis pe considerente politice. A predat de-a lungul timpului *Filosofie generală (Epistemologie și Metafizică)*, *Logică și Istoria filosofiei moderne*. Preocupările de filosofie generală au fost publicate sub titlurile *Cercetări filosofice* (1907) și *Noi cercetări filosofice* (1911), iar studiile și eseurile de logică au constituit cuprinsul volumelor *Teoria noțiunilor* (1910; 1924) și *Probleme de logică* (1911; 1924). Contribuțiile sale în logică includ, printre altele, inovații asupra raportului dintre sferă și conținut, propunerea unei noi metode inductive (pe care a numit-o metoda distincției speciilor cauzale) și dezvoltări privind metoda analogiei, judecățile problematice și singulare, polisilogismele. Articolele de metafizică au fost grupate în volumul *Introducere în metafizică* (1924), unde Petrovici, preocupat cu justificarea epistemologică și existențială a metafizicii, este interesat nu doar de *metodă*, ci și de *practică* (numind, cu acest prilej, religia „practica metafizicii”). Prelegerile sale de istorie a filosofiei – depășind cadrul culegerilor de *Studii istorico-filosofice* (1925; 1929) – s-au transformat în adevărate monografii: *Viața și opera lui Kant* (1936) și *Schopenhauer* (1937). Contribuția în istoria filosofiei a fost omagiată de elevii săi prin publicarea a cinci volume colective intitulate *Istoria filosofiei moderne. Omagiu profesorului Ion Petrovici* (1937–1941). Profesorul s-a făcut cunoscut și dincolo de catedră, printr-o serie de comunicări și conferințe; unele dintre ele – precum: *La nationalité en philosophie*, *Le dynamisme philosophique*, *L'idée de neant*, *Le réalisme, tendance de la philosophie actuelle*, *La connaissance humaine et le transcendent*, *Essai sur le bon sens*, *L'idée de Dieu devant la raison* – au fost susținute, publicate și apreciate și peste hotare (Viena, Paris, Bruxelles, Geneva, Praga).

Ion Petrovici a fost ales membru al Academiei Române (1934; vicepreședinte, în 1938), membru al Academiei din München (1938), precum și *doctor honoris causa* al Universității din Alger (1939).

Colectivul editorial